

Livstruende tinnitus - en historie som endte bra

Denne teksten ble først publisert som bloggpost på einarflydal.com 26.10.2016

Det hender jeg får meldinger fra folk som har en historie å fortelle om noe jeg har skrevet om. [Forrige bloggpost](#) - om at tinnitus er en vanlig virkning av smartmålere og annet moderne kommunikasjonsutstyr - førte til at jeg mottok en dramatisk historie med Happy ending via Facebook. - Happy hva gjalt tinnitusplagen, for den ble vekk.

Historien er nok merkelig for de fleste, men den har solid støtte både i epidemiologisk forskning og i teori. Helsedepartementet er av en annen oppfatning. Departementet har imidlertid forskningen imot seg, og har stolt for lenge på Statens strålevern.

Jeg må nevne at jeg vet godt hvem avsenderen er, men jeg har lovet å ikke røpe det, for - som vedkommende skriver:

- Tinnitus kan være livstruende. ... Man skal være hardhudet for å tåle å fronte plager som skyldes elektromagnetiske felt. Jeg var det en gang. Nå er jeg bare bitteliten og ribbet for hud.

Her er historien. Den kan gå som en hilsen til den store erfaringskonferansen «[Tinnitus – en folkehelseutfordring?](#)» – som går av stabelen i Oslo 27.-28. oktober:

Jeg ble el-overfølsom for ca 12-15 år siden. Jeg har bodd flere steder rundt Oslo de siste årene. Gang på gang har jeg gjort den erfaringen at i områder med svak mobildekning blir jeg dårlig når det kommer en mobil i nærheten. De sender jo sterkere da for å kompensere. Jeg har stadig blitt dårlig før jeg kunne ane at noen mobil fantes i nærheten, så blindtester har det vært nok av.

Jeg har aldri vært plaget av tinnitus disse årene før jeg i fjor flyttet til et nytt sted. I vår nye bolig våknet jeg av dyp basslyd i hodet om nettene, og på dagtid hadde jeg den i hodet i lengre perioder. Jeg var helt sikker på at dette var en lyd som kom utenfra, så jeg var oppe om nettene og gikk rundt i huset og utenfor huset for å lokalisere kilden. De øvrige familiemedlemmene kunne ikke høre noe som helst. Der er høye strålingsnivåer fra omkringliggende master, men jeg har bodd slik tidligere, og aldri hatt tinnitus. Boligen vår har ikke smartmåler, så det var ikke kilden.

Jeg kontaktet snart Vegvesenet for å høre om de drev med tunnelarbeid om nettene i nærheten og jeg ringte kommunen for å høre om de visste om arbeider som kunne skape støy. Nei, årsakene var ikke der.

Vel, for å gjøre en lang historie kort: Etter ca to måneder henvendte jeg meg til øre-nese-hals-lege, og fikk konstatert tinnitus. Jeg fikk henvisning til et av helsevesenets hørselsentre der jeg fikk tilbud om alle mulige hjelpemidler. Jeg valgte å takke nei, selv om det var så ille at jeg faktisk vurderte om jeg orket å leve videre. Tinnitus kan være så forferdelig at det er livstruende!

Så for noen måneder siden skjedde det noe interessant: Vår hyggelige nabo flyttet, dessverre, - men vips, så var tinnitusen borte! Jeg har ikke hatt tinnitus en eneste gang siden! Halleluja! Men hvordan kunne det ha seg? Jo, naboen jobbet deltid, men bare på dagen, for en nødetat. Jeg har lurt på om han kan ha hatt sambandsutstyr hjemme som har forårsaket mitt helvete. TETRA-utstyr, kanskje? Vel, dette er jo bare noe jeg antar - jeg har ingen annen forklaring, og har ikke villet undersøke det videre.

Nå flytter vi igjen. Det gir oss nye utfordringer: Der står en automatisk strømmåler - smartmåler - i huset vi har kjøpt, så nå skal jeg skrive brev til nettleverandøren for å få den erstattet med en av den gamle typen.

Selvsagt er det ille å bli oppfattet som en "gærning" fordi helsevesenet og folk flest ikke vet noe om at slike lidelser kan skyldes elektromagnetiske felt! Da jeg ble syk, var jeg dessuten vanvittig naiv. Jeg trodde samfunnet, venner, familie skulle forstå og tro på meg. Kommentarer, blikk, ekskludering, latterliggjøring, venner jeg mistet når de fikk høre hvorfor jeg ikke var i jobb - i det hele tatt svært mange vonde opplevelser - har gjort at jeg nå helt har sluttet å fortelle noe om det hvis jeg ikke må. Men dette må jo få et ansikt. Kanskje vi burde bære buttons og flagg av typen "Jeg er el-overfølsom, er du ufølsom?"

Man skal være hardhudet for å tåle å fronte EMF-plager. Jeg var det en gang. Nå er jeg bare bitteliten og ribbet for hud.

Så langt meldingen jeg fikk her om dagen.

Den stadig sterkere "hverdagsstrålingen" - som ser ut til å være en betydelig kilde til tinnitus, står ikke på programmet på den nevnte tinnitus-konferansen. Slikt kjenner dagens leger og helsesektoren nemlig bare unntaksvis til. Ikke engang øre-nese-hals-spesialistene. For selv de som i tillegg til sin øre-nese-hals-spesialisering også måtte ha spesialisering i arbeidsmedisin, har neppe mer bak seg enn et par timers forelesning om de biologiske virkningene av de frekvensområdene det her gjelder. Og eventuelt ble forelesningen holdt av en foreleser av den gamle skolen som har lært den for lengst foreldede regel at disse frekvensene, som betegnes som ikke-ioniserende stråling, jo ikke kan flytte på så mye som et eneste lite elektron. Det ligger jo i navnet. Da så kan jo - tenkte man seg - ingen biologi forandres, og derfor - antar mange fortsatt - kan reaksjoner på EMF ikke være reelle. Moderne forskning har falsifisert hele dette bildet (Hecht 2015).

Virkeligheten forteller oss altså noe annet enn det legene lærte i studiet, slik historien over også gir et eksempel på.

Hva skal vi mene om et slikt eksempel?

Alene beviser dette eksempelet ingenting. Det er ikke en gang klart hva øresuset kom av. Men sammen med epidemiologiske undersøkelser og med samlestudier og teori blir det interessant: Weller (2015) viser at det fins studier i fleng som viser øresus som vanlig virkning av ikke-ioniserende elektromagnetiske felt (EMF). [Min forrige bloggpost](#) viser også hvordan både epidemiologiske studier og biofysisk teori støtter opp om en slik forklaring. (Sjekk referansene hos Weller og i bloggposten hvis du er interessert i forskningen på feltet.)

At det fins undersøkelser og teori til støtte for historien over beviser selvsagt ikke at det er EMF som var årsaken til tinnitusen i akkurat tilfellet over. Men dette tilfellet passer inn: Det er slett ikke

uforenlig med teori - tvert om. I tillegg vet vi at TETRA - nødstatens kommunikasjonssystem - sender slik at man kan forvente seg høyere hyppighet av biologiske reaksjoner (Belyaev et al 2016).

Kan så tinnitus-opplevelsene skyldes forutinntatthet? At reaksjonen var forventet? Det virker ikke slik ut fra fortellingen. Blindtester og dobbelt-blind-tester er måten man sikrer seg på mot partiske forsøk. Fortelleren over beretter at det har det vært nok av. Min egen erfaring med folk som blir syke av EMF, og dem har jeg hatt en del av, viser det samme:

De havner stadig i situasjoner der de ikke kunne ane at de ble eksponert, og de blir dårlige før de blir seg det bevisst og tar fram måleapparatet. Da først får de bekreftet at her var jagggu stråleverdiene høye, om enn langt under de offentlige grenseverdiene.

Mange av disse praktiske testene gir et langt bedre fundament enn dårlig formede forskningsprosjekter av forskere som utsetter sine forsøkspersoner for samme type eksponering fordi de tror at alle reagerer på samme type eksponering. Det gjør de jo ikke:

En sammenfatning av en rekke slike svake undersøkelser (Ofte dal 2006) utgjør hovedgrunlaget for dagens norske helsepolitikk: Utredningen finner selvsagt at forskningen dels ikke finner noe som tyder på at man kan påvirkes, og dels at det de ulike prosjektene finner, ikke er likt. Ergo er ikke funnene konsistente, og altså må lidelsen ha andre årsaker eller være innbilt.

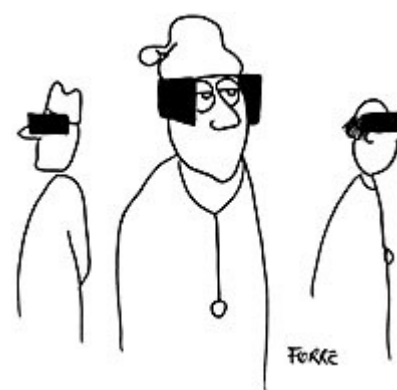
For en akademisk kortslutning! Det ligger i begrepet LTP - Long Term Potentiation - som vi var innom i forrige bloggpost, at denne nevrologiske læringsmekanismen gjør at hva man blir ekstra følsom for, er svært individuelt. Man kan da ikke testes over en og samme lest, og resultatene blir ikke konsistente.

Helsemyndighetene har her ganske enkelt bygget sitt hus på sandgrunn.

Hvorfor ingenting undersøkes

Hvor mange av dagens tinnitus-rammede burde kunne legge skylden på mobiler, basestasjoner, "smartmålere", transformatorer i huset, osv. osv.? Svaret er at det vet ingen. For dagens grenseverdier - som ligger skyhøyt over de stråleverdier som forskningen finner at folk blir syke av, hindrer at saken undersøkes:

Helsemyndighetene forfekter et dogme om at der ingen risiko for helsevirkninger kan være ved svakere verdier, derfor utvikles det ikke miljøer i Norge som driver på dette feltet. Virkelighetsbildet utfordres knapt, og Statens strålevern kan tillate seg slike absurde påstander som at "Nyere forskning indikerer at sannsynligheten for helseskader etter eksponering for ikke-ioniserende stråling under grenseverdiene er så liten at" man ikke trenger noen egne forsiktighetsregler (Statens strålevern, s. 10).

Det hele virket så enkelt ut til man begynte å pirke i detaljene. Virkeligheten viser seg å være annerledes enn den gang vi trodde at grenseverdiene faktisk var ment å beskytte mot helserisiko.

Men nå vet vi bedre. Og vi forstår på hvilket grunnlag myndighetene kan komme med slike utsagn som over. Det har vært tema for tidligere bloggposter, og vil være tema også for kommende.

Einar Flydal, 26.10.2016

REFERANSER:

Belyaev I et al., EUROPAEM EMF Guideline 2016 for the prevention, diagnosis and treatment of EMF-related health problems and illnesses, DOI 10.1515/reveh-2016-0011, lastes ned fra <http://www.degruyter.com/downloadpdf/j/reveh.ahead-of-print/reveh-2016-0011/reveh-2016-0011.xml>

Hecht, Karl: Ist die Unterteilung in ionisierende und nichtionisierende Strahlung noch aktuell? Neuester wissenschaftlicher Erkenntnisstand: EMF-Strahlung kann O₂- und NO-Radikale im Überschuss im menschlichen Körper generieren, Kompetenzinitiative zum Schutz vom Mensch, Umwelt und Demokratie e.V., sept. 2015, <http://kompetenzinitiative.net/KIT/KIT/ist-die-unterteilung-in-ionisierende-und-nichtionisierende-strahlung-noch-aktuell/>

Oftedal, Gunnhild, El-overfølsomhet – utredning om årsaker og mulige tiltak og behandlingsopplegg, Høgskolen i Sør-Trøndelag, Avdeling for teknologi, rapport nr. 6 2006, ISBN 8278771391. (utredningsoppdrag for Sosial- og helsedirektoratet), <http://www.nrpa.no/dav/6dd765fa4f.pdf>

Statens strålevern, Høringsnotat, <http://www.nrpa.no/nyheter/93168/forslag-til-revidert-straalevernforskrift-ut-paa-hoering>

Weller 2015: <http://electromagnetichealth.org/wp-content/uploads/2015/06/EHS-Presentation-Steve-Weller.pdf>, side 57-67.